

NEDELJA

NEDELJNI PREGLED VAŽNIJIH DOGAĐAJA U SVETU NAFTE I GASA

24. maj 2013

PARISKA AGENCIJA PONOVO ŠALJE NEOSNOVANE SIGNALE TRŽIŠTU ?

(Analiza Kurta Cobba)

NE VERUJ IEA

[RUSKI DIZEL OSVAJA EU](#)

[KASHAGAN: KOME UDEO?](#)

Енергија живота

[GASPROM NJEFT: 1,5 MLRD €](#)

[PRODAJA 49% ROSNJEFTA?](#)

[BP 4, TOTAL 1,5 MLRD.€](#)

NEWS Flash!

[GASPROM: NOVI PROJEKAT](#)

[IPAK IZVOZNIK GASA?](#)

NJUJORK – *OilPrice.com*, specijalizovani provajder energetskih informacija, prenosi [analizu](#) koja pokazuje da su neosnovana prošlonedeljna predviđanja Međunarodne agencije za energiju (IEA) o navodnom naftnom bumu koji će doneti „revolucionarne“ tehnologije hidrauličkog drobljenja.

Poznati energetski analitičar Kurt Cobb (na slici), autor ekranizovanog bestseler o budućnosti energetike „Prelude“, potseća da je 2000. godine IEA procenila da će 2010. proizvodnja nafte dostići 95,8 miliona barela na dan, uz prosečnu cenu barela od 28,25\$ (indeksiranu za inflaciju). Te godine dnevna proizvodnja nafte iznosila je 87,1 mb/d, uz cenu „bureta“ na NYMEX od 79,61\$, konstatuje autor. Pariska agencija je svoja predviđanja temeljila, na opet „revolucionarnom“ razvoju tehnologija bušenja u dubokom podmorju – što se pokazalo neutemeljenim.

Cobb navodi da nema osnova za očekivati da će američki rezultati u eksploataciji nafte iz škriljaca biti ponovljeni u drugim delovima sveta, „jer tamo nema proizvodno isplativih izvora zarobljene nafte, ili gasnih škriljaca“. IEA zanemaruje i činjenicu da je stopa pada proizvodnje škriljne nafte iz dva najplodnija izvora u SAD (Eagle-Ford, Texas i

Bakken, North Dakota) „oko 40% godišnje“, piše autor. Inače, prosečna godišnja stopa opadanja proizvodnje iz konvencionalnih polja širom sveta je deset puta niža, oko 4 do 5 odsto godišnje.

Cobb konstatuje da nije neobično da organizacije sponzorisane od vlada, kakva je IEA, daju protivurečne signale tržištu u interesu svojih finansijera ... ali je poražavajuće što mediji to prenose ne proveravajući ispravnost prethodnih prognoza. „Oni koji su planove 2000. odredili prema IEA prognozama, našli su se samo par godina kasnije u bunilu“, prenosi *OilPrice*.

LONDON – Ruski dizel pretstavlja dodatnu pretnju evropskim rafinerijama, objavljuje 20. maja The *Wall Street Journal*. List piše, pozivajući se na energetskog konsultanta ESAI Energy, da je

izvoz sve kvalitetnijeg ruskog dizela preko Baltičkog mora uvećan na blizu pola miliona barela na dan (b/d), sa 300.000 b/d pre godinu dana izazivajući dodatni pad cena ovog goriva na već prezasićenom tržištu na 865\$ po toni, sa 946\$/t u ovo ovo vreme prošle godine. Rafinerije sada ostvaruju na preradi barela dizela oko 14,8\$, naspram 17,10\$ od pre godinu

dana, pokazuje jedna analiza WSJ. Eksperti ESAI-a, pak, ocenjuju da će ova godina za evropske prerađivače nafte biti mnogo manje profitabilna od 2012, a 2014. još gora. Prema podacima ESAI, poslednja zatvaranja evropskih rafinerija eliminisala su oko 10% prerađivačkih kapaciteta evropskih članica OECD (u odnosu na kapacitete iz 2008.).

MOSKVA – Kompanija Gasprom njeft najavila je investiciju od 50 milijardi rubalja (1,5 mlrd.\$) do 2015. godine u dogradnju i modernizaciju svoje rafinerije nafte Moskva. Modernizacija će, pored ostalog, omogućiti proizvodnju 5. stepena benzina, mereno tehničkom regulativom Ruske federacije, prenosi u četvrtak *Energy Business Review*.

MOSKVA – Ministarstvo finansija Rusije odlučilo je da povuče predlog o povećanju poreza na proizvodnju nafte, reagujući na ocene naftnih kompanija da će to voditi smanjenju proizvodnje, saopštio je u ponedjeljak zamjenik ministra Sergej Šatalov. On je dodao da ministarstvo odustaje i od predloga ubrzanijeg podizanja izvozne carine na lož ulje, kao i da se Vlada odlučila za manje povećanje akciza od stope koju je predlagao resor finansija. *Reuters*

MOSKVA – Ruski premijer Dmitri Medvedev rekao je u nedelju da bi država mogla da smanji sadašnji udeo u Rosnjeftu na 51 odsto, odnosno privatizuje do 49 odsto svoje naftne kompanije, “bez bilo kakve pretnje po našu stratešku poziciju”. Medvedev međutim nije precizirao kada bi do toga moglo da dođe. *RIA Novosti*

MOSKVA – Rosnjeft je u ponedjeljak objavio imena novih menadžera svoje nedavno kupljene naftne kompanije TNK-BP, pa je svom bivšem čelniku Eduardu Hudainatovu poverio vođenje sektora za proizvodnju u tom nekadašnjem rusko-britanskog zajedničkom ulaganju. Pored ostalog, Marcusu Cooperu, veteranu iz BP-a (kompanije koja sada kontroliše skoro 20% Rosnjefta) je poverena funkcija šefa sektora za trgovinu u TNK-BP. *Reuters*

ISTANBUL – SOCAR će investirati do pet milijardi dolara u svoju planiranu rafineriju nafte na zapadu Turske, iz koje treba da počne proizvodnju sredinom 2017, rekao je 20. maja izvršni direktor Petkima, turske firme azerbejdžanske državne energetske kompanije, Kenan Javuz. Rafinerija Star koju SOCAR gradi u Aliagi, na obali Jegejskog mora u partnerstvu sa Turcas Petrolom, imaće godišnji kapacitet prerade 10 miliona tona nafte, prenosi *Reuters*.

BEČ - Nekoliko najvećih članica OPEC smanjilo je u martu 2013. godine izvoz nafte, zbog manje potrošnje na tržištu Evrope. Saudijska Arabija je izvezla 7,4 miliona barela na dan (mb/d), prema 7,7 mb/d u februaru. Kuvajt je u nistom mesecu imao za 6% manji izvoz (1,85 mb/d), dok je i Venecuela izvezla 1,55 mb/d, što je najmanje od početka godine. *UPI*

ASTANA – Kazahstan je pomerio “do 2. jula” odluku da li da iskoristi opciju prava prvenstva i otkupi od ConocoPhillipsa udeo američke kompanije u mega polju Kašagan, za šta su zainteresovane i firme iz Kine i Indije, objavljuje u sredu **Reuters**. Ministar nafte i gasa Sauat Minbajev nije britanskoj agenciji objasnio razloge odlaganja odluke, prvobitno najavljene za maj ove godine. Conoco je u sklopu smanjenja dugova saopštio ranije da namerava da proda udeo od 8,4% u polju Kašagan indijskoj državnoj kompaniji ONGC za oko 5 milijardi dolara. Ministar Minbajev je, međutim, u maju rekao da je i Kina zainteresovana za taj udeo.

BAGDAD – Kompanija BP odredila je sumu od 3,85 milijardi dolara za

razvoj polja Rumaila u Iraku, prema 2,2 mlrd. \$ koliko je investirala prošle godine, rekao je u sredu za **Reuters** čelnik zajedničkog upravnog komiteta ovog projekta. Salah Mohamed je naveo da će proizvodnja iz Rumaile do kraja ove godine porasti na 1,45 miliona barela na dan.

PARIZ – Francuski Total saopštio je u sredu da je odobrio milijardu evra skup projekat modernizacije svog rafinerijskog i petrohemijskog kompleksa Antwerp, najvećeg koji ima u Evropi. Projekat je deo strategije usmeravanja investicija Totala na njegove velike integrisane poslovne platforme, prenosi **Dow Jones**

PRIRODNI GAS

MOSKVA – Gasprom će uskoro obelodaniti još jedan “suštinski nov” projekat utečnjenog prirodnog gas (LNG), kazao je u četvrtak za **Interfax** izvršni direktor kompanije Aleksej Miler. „Imaćemo drugi, fundamentalno novi projekat za koji još niste znali“, rekao je on.

ATINA – Grčka je pristala da smanji predviđenu visinu garantnog depozita za kupca državne gasne kompanije DEPA i nastoji da reši njen problem likvidnosti, izjavio je predsednik grčke Agencije za privatizaciju HRADF Stelios Stavridis za tamošnji **radio NET**. Delegacija Gasproma u utorak je posetila Atinu, treći put od marta ove godine, kako bi dobila uveravanja da će pre prodaje DEPA rešiti dugovanja od 380 miliona evra i da neće morati da polaže jemstvo u visini 20% prodajne cene, pre nego što

Evropska unija odobri taj posao, piše **Reuters**. Gasprom, naime, strepi da bi Brisel mogao blokirati prodaju DEPA njemu, čime bi ostao bez položene „kapare“. Gasprom je za kompaniju DEPA ponudio lane neobavezujućih 900 miliona evra, a za sadašnji tender ponude se primaju do 29. maja. Izvesno je da će ponuda Gasproma nadjačati onu jedinog konkurenta, M&M Gasa, zajedničkog ulaganja grčkih firmi Motor Oila i Mytilineos.

СВЕТ ОКО НАС ПОКРЕЋЕ ЕНЕРГИЈА,
НАЈБОЉА ЈЕ ОНА КОЈА ГА ЧУВА.

ЈП "СРБИЈАГАС" Нови Сад
Народна београдска 52, Нови Сад, Србија, 21000
ТЕЛ: +381 21 481 1340 / +381 21 481 2700 / ФАКС: +381 21 481 1300
www.srbijagas.com

36 | 16. APRIL 2013

PARIZ, AŠGABAT – Turkmenistan planira do 30. juna početak proizvodnje iz Galkiniša, drugog po veličini polja prirodnog gasa u svetu, javlja **Reuters**. Britanska oditorska kuća Gaffney, Cline & Associates procenila je reserve polja na 13,1 do 21,2 biliona kubnih metara. Pomoćnik ministra nafte i gasa Anageldi Mamciazov rekao je u sredu, na marginama jednog skupa u Parizu i da Turkmenistan ove godine očekuje proizvodnju do 80 milijardi kubika gasa, prema 70 mlrd. m3 iz 2012. Početak proizvodnje iz Galkiniša tempiran je kao rođendanski poklon turkmenistanskom autokrati Gurbandžuliju Berdimuhamedovu, koji 29. juna puni 56 godina. Iz turkmeniske gasne kompanije TurkmenGas je u sredu rečeno da bi druga faza razvoja polja Galkiniš mogla podići izvoz gasa u Kinu za 25 mlrd.m3, na 65 mlrd m3 godišnje.

VARŠAVA – Vlada u Varšavi je saopštila u sredu da neće oporezivati proizvođače škriljnog gasa do 2020. godine, reagujući na odluku nekoliko inostranih kompanija da napuste poslove u tom sektoru u Poljskoj zbog finansijske i regulatorne neizvesnosti. „Zakon o oporezivanju gasa iz škriljaca stupa na snagu 2015, ali ga nećemo primenjivati do 2020. kako bismo privukli kompanije „, rekao je ministar finansija Jacek Rostowski. *Reuters*

VAŠINGTON – Posle višemesečne rasprave da li eksplozivni rast proizvodnje američkog škriljnog gasa treba iskoristiti samo za domaće potrebe, ili izvoz, administracija predsednika Obame se odlučila za ovo drugo. Administracija je, naime, odobrila izvoz LNG-a iz 10 milijardi dolara skupog pogona za utečnjavanje prirodnog gasa u Teksasu, što se označava kao prvi korak ka izbijanju SAD za velikog snabdevača svetskog tržišta gasom, piše *Wall Street Journal*.

VAŠINGTON – Novi američki sekretar (ministar) za energiju najavio je 21. maja moguće odlaganje izdavanja novih izvoznih dozvola za prirodni gas „dok ne ispitam da li su vladine analize o tom pitanju adekvatne“. Komentar Ernesta Moniza (foto dole) , koji je u utorak položio zakletvu na mesto državnog sekretara za energiju, dolazi u trenutku pojačanog pritiska iz američke gasne proizvodne privrede na administraciju da brže odgovori na zahteve za izvozne dozvole, prenosi *WSJ*.

Iako je to tek prvi projekat od mnogih koji čekaju odobrenje, on šalje signal da Ministarstvo energije u Vašingtonu veruje u veće koristi od izvoza gasa, od briga da bi se njegovo odvlačenje sa američkog tržišta moglo negativno odraziti na

privredu, kroz poskupljenje domaćih cena gasa.

TEHERAN – Iran će u narednih deset meseci sam investirati 16 milijardi dolara u razvoj offshore gasnog kompleksa South Pars, izjavio je 21. maja Mohamad Reza, čelnik kompanije Pars Oil and Gas, koja rukovodi projektom. On je rekao za agenciju *Fars* da će se sredstva prikupiti iz Nacionalnog razvojnog fonda, domaćih banaka i prodajom obveznica. *UPI*

**ЗА ЕФИКАСНИЈЕ
И СИГУРНИЈЕ ПОСЛОВАЊЕ**
КВАЛИФИКОВАНИ ЕЛЕКТРОНСКИ СЕРТИФИКАТИ ПКС

Привредна комора Србије омогућила је својим члановима, свим привредним субјектима бесплатно издавање квалификованих електронских сертификата, помоћу којих можете из своје канцеларије да поднесете ПДВ пријаву, проверавате финансијски рејтинг свог и предузећа са којима сарађујете, оглашавате понуду и тражњу, поднесете царинску декларацију, пријаву и одјаву запослених.

Ова напредна, савремена и јединствена услуга Привредне коморе Србије омогућава предузећима и пословним људима сигурно електронско пословање, смањење трошкова, поједностављење процедура и повећање ефикасности у раду.

pkzca@pks.rs www.pks.rs/ca

У НАЈБОЉЕМ ИНТЕРЕСУ СРПСКЕ ПРИВРЕДЕ
www.pks.rs

**ПРИВРЕДНА
КОМОРА
СРБИЈЕ**

REGION ЈИ EVROPE

TIRANA - Ministri inostranih poslova Albanije, BiH, Crne Gore i zamenik MIP Hrvatske potpisali su u četvrtak u Tirani Memorandum o razumevanju (MoR) za podršku i saradnju u realizaciji projekata trans-jadranskog (TAP) i jonsko-jadranskog gasovoda (IAP). MoR obavezuje potpisnice da preduzmu neophodne mere, u skladu sa pravilima EU koje se primenjuju za međunarodna tržišta gasa i ugovore Zajednice, kao i pripremu tržišta za prijem gasa iz Azerbejdžana i kaspijskog regiona, kao i sa Bliskog istoka, prenosi *Srna*.

[NASLOVNA](#)

SARAJEVO - U prva tri meseca 2012. godine na područje Federacije BiH uvezeno je 132.917 tona naftnih derivata, što je za oko 1,42 % više nego u istom razdoblju prošle godine, pokazuju ovonedeljni podaci Federalnog ministarstva trgovine. Najviše naftnih derivata je uvezeno iz Hrvatske (73 %), a slede Italija (16 %), Mađarska (6 %) itd. Najveći uvoznik naftnih derivata u F BiH ubedljivo je Holdina sa 102.394 tona ili čak 77%. SEEbiz.eu